

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 3. juni 2019 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami

sul.nr. K 196/18

(Eqqartuussisoqarfik Sermersooq sul.nr.
KS-SER-904-2018)

Unnerluussisussaataasut
(J.nr. 5505-A7A00-00001-90)

illuatungeralugu

U

Inuusoq ulloq [...] 1946

(advokat Wilhelm Malling, Nuuk
j.nr. 810408)

oqaatigineqarpoq imaattoq

AALAJANGIINEQ:

Eqqartuussisoqarfiup aalajangiinera

Eqqartuussisoqarfik Sermersooq ulloq 23. oktober 2018 aalajangiivoq, U misiligutaasumik iperagaassasoq ukiunik pingasunik misiligaaffilikkamik. U misiligaaffiup nalaani pinerlut-tunik isumaginnittoqarfiup aalajangersagai naapertorlugit najugaqassalluni angerlarsimaf-fimmi naleqquttumi.

Piumasaqaatit

Eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa unnerluussisussaataasunit nunatta eqqartuussisoqarfia-nut aalajangeqqitassanngortinneqarpoq piumasaqaatigineqarluni, Nunatta Eqqartuus-sisuuneqarfiata eqqartuussutaa ulloq 18. oktober 1991 atuutitiinnarneqassasoq.

U piumasaqaateqarpoq iperagaanissamik, tamanna pisinnaanngippat tulliullugu eqqartuussi-sut aalajangigaannik misiligummik iperagaanissaq piumasaqaatitaligaq.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqataatillugit.

Suliamut ilassuteqaatit saqqummiussineq

Nuummi eqqartuussiviup eqqartuussutaatigut ulloq 30. september 1991 ilaatigut U eqqartuunneqarpoq inuarnermut ulloq 26. aamma 27. aprilip unnuaata akornani 1991-imi piliarineqartumi. Eqqartuussut taanna nunatta eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaatigut ulloq 18. oktober 1991 atuuttussanngortinneqarluni. Eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaani ilaatigut ersersinneqarluni, U siusinnerusukkut inuarnermut eqqartuussaasareersimasoq Nuummi eqqartuussisoqarfimmi ulloq 30. marts 1976 aamma Nanortallip eqqartuussisoqarfiata eqqartuussutaani ulloq 1. februar 1980, tassani eqqartuunneqarluni aalajangersimasumik sivisunerpaaffiligaanngitsumik Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup ingerlataani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqarfimmiittussanngortinneqarluni. Ulloq 12. juli 1990 pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaanertalimmik misiligummik ipera-gaavoq ukioq ataaseq.

Nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut ulloq 18. marts 2019 oqaaseqaataanni ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

U annertuumik imigassamik sunnertissimanermi nalaani arlaleriarluni toqutsinikuuvoq. Nuummi Eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaani ulloq 30.09.1991 eqqartuunneqarpoq aalajangersimasumik sivisussusiligaanngitsumik Danmarkimi Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup ingerlataani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqarfimmiittussanngortinneqarluni. Eqqartuussut taanna nunatta eqqartuussisuuneqarfianit ulloq 18.10.1991 atuuttussanngortinneqarpoq. Taamanili U Danmarkimi Herstedvester fængselimi inissisimatinneqalerpoq, 2010-milu eqqartuussinertaqanngitsumik Ilulissani Pineqaatissinneqarsimasunut Inissiisarfirmut nuutinneqarluni tassani inissisimatinneqalerluni. 2012-imili U Nuummi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfirmiilerpoq Ilulissani pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfiup pisortaata toqunnissaanik siorasaarummik oqaaseqarsimanermi kingorna. U-p apersorneqarnermini suli paasinnilerfigisimanngilaa sooq imigassamik pinngernaveersaarluinnartariaqarnini. Tamatumalu saniatigut paasineqarsimalluni Alzheimers demenseriartulersimanera, tamatumalu kingunerisaanik puigutoorujussuanngorsimanera eqqiluisaarunnaariartuleqqallunilu. Nalilerneqarpoq U suli annertuumik aarlerinaateqartoq nakuusersinnaanermut pissutsini aalajangersimasumik killiliiffiunngitsuni imaluunniit nakkutigineqanngiffimmini. Aarlerinassusia suli qaffaqqissinnaalluni imigassamik aalakoornartulimmik atui piloqqilernermit. Tamannalu

ilimanaateqarpoq ajornerulersinnaanera puigortunngoriartormigut maannakkut U-p atugarilersimasaata eqqarsaqqaarsinnaanermigut annikillisimanera pissutigalugu.

Taamaattumik pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfiup matoqqasup avatatigut inissiiffiusinnaasumik tikkuussisoqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut nalilerpaat, eqqartuussut pineqaatissiissutaasimasoq pisariaqartoq assingusumik pinerluuteqaqqissinnaanerani aarlerinaateqarnera pillugu, aamma nakorsat eqqartuussinermi siunersiorneqartartut, nakorsaanerup siunnersuutaa, eqqartuussutip atuutiinnarneqarnissaanik tunngasoq ikorfartorpaat.

...”

Unnerluussisussaataasut allakkatigut 22. marts 2019-imik ullulikkani Kommeqarfik Sermersuumut saaffiginnissuteqarput noqqaassuteqarlutik oqaaseqaasiortoqassasoq, U-p angerlarsimaffimmi najugaqartuutigineqarsinnaanera pillugu, Ippiarsummi imaluunniit Nuummi utoqqaat illuanni. Allakkanut ilanngullugit kommunimit tiguneqarput paasissutissat kingulliit eqqartuussutit aamma mappit nalunaarusianik imallit. Saaffiginnissummi kommuni noqqaavigineqarpoq isummerfigeqquneqarlutik isumannaallisaaanermut tunngatillugu isumaliutersuutit, aammalu taamaattoqassappat angerlarsimaffiup pineqartup U-p eqqiluisaarnissaani ukiuussinnaanersut.

Kommuneqarfik Sermersuumit oqaaseqaammit 2. maj 2019-imeersumi ilaatigut ersersineqarpoq:

”...

Nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut nalunaarusiaanni 19. marts 2019-imik ullulikkami j.nr. 19-312-00037/MIC, ersersineqarpoq, Nalilerneqarpoq U suli annertuumik aarlerinaateqartoq nakuusersinnaanermut pissutsini aalajangersimasumik killiliiffiunngitsuni imaluunniit nakkutigineqanngiffimmini. Aarlerinassusia suli qaffaqqissinnaalluni imigassamik aalakoornartulimmik atupiloqqilernermigut. Tamannalu ilimanaateqarpoq ajornerulersinnaanera puigortunngoriartormigut maannakkut U-p atugarilersimasaata eqqarsaqqaarsinnaanermigut annikillisimanera pissutigalugu. Tamannalu tunngavigalugu nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfiup matoqqasup avataanut inissiisoqarnissaanik innersuussisinnaanngitsut.

Nuummi utoqqarnut angerlarsimaffiit U-mik tiguisinnaassanngillat, utaqqarnut angerlarsimaffiit sannamikkut aamma aalajangersimasumik killissaliisinnaanermikkut sulisutigullu peqanngimmata ulluinnarni qulakkeerinninnissaminnut isumannaallisannikkut pissutsit qaffaseqataanik, matoqqamik inissiisarfiit assigalugit. Naak utoqqaat angerlarsimaffiat eqqartuus-

samut eqqiluisaarnissaanut ikiuussinnaassagaluartoq, taamaattoq kommunimit akisussaaffigineqarsinnaanngilaq U-p tigunissaa isummannaallisaanermi pissutsit pissutigalugit.

...”

Nassuiaatit

U ilassutitut nassuiaateqarpoq ullumikkut ingerlalluarluni. Inisimaqatigisaasa ajunngitsuli-orfigisarpaat. Inussiarnersuupput. Aamma sulisunut atatillugu taakkua pitsaasumik attaveqarfigivai. Aneerneq ajorpoq nammineerluni ingerlaqateqarusunneq ajorami. Takutikusuppaa imminut aqussinnaanini. Hashimik pujortartarunnaarnikuuvoq, imigassarlu aalakoornartulik eqqarsaatigissaarnikuuvaa. Imigassamik aalakoornartulimmik atuiupilunnissamut katsorsagaanngilaq. Pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfiup katsorsagaanera unitsinnikuuvaa. AA-mi ataatsimiinnernut peqataaneq ajorpoq, ataatsimiinnerit nalaanni sulisut takkuttarmata, naak ataatsimiinnerni akornusersueqqusaanngikkaluartoq. Aneerangami inissiisarfimmi paarsisut marlut ilaasarput. Naluvaalu inissiisarfimmi allat aneernermi ataatsimik ingerlaqateqartinneqartarnissut. Nassuerutigivaa imigassamik aalakoornartulimmik atuiupiluttuunini, pingaaruteqartorlu imigassaq aalakoornartulik ingalassimanissaa. Aamma pissutaatillugu uummatimi ajortikkiartuinnarnera. Iperagaassagaluarunilu imigassaq aalakoornartulik ingalassimaniarpaa. Misiligutaasumik iperagaassagaluaruni piumasaqaatitaliunneqassappallu inuunermi sinnerani antabussimik katsorsagajumavoq. Aamma misiligutaasumik iperagaassagaluaruni inuunermi sinnerani AA-p ataatsimiittarnerinut takkuttarusuppoq. Hashimik atuiupilunnermut katsorsagaanissamut peqataarusuppoq. Pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi suliffeqanngilaq igaffiup matunikuunera pissutigalugu. Torsuusalerisuunissaminut sanngippallaalernikuuvoq. Namminerisaminik initaassagaluarni nammineerluni isumagisinnaavai eqqiluisaarnissani, inimi eqqiartarnissaa, nammineq niuvernartarnissani il.il. Ilaqutai Atammimmut nuunnikuupput. Nuummi arlalinnik ikinnguteqarpoq inissiisarfimmi ilisarismalernikuusaminik. Ikinngutiminik iniminut isertitsisarniannngilaq imigassamik aalakoornartulimmik nassataqarpata.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu:

U-p inuarsimanermi pingajussaa pillaammik atuissutigivaa. Inuarneq suliami matumani pineqartoq piliarineqarsimalluni Herstedvester fængselimiit aalajangersimasumik sivi-sussusiligaanngitsumik inissinneqarsimanermi misiligutaasumik iperagaqqanermi ukioq ataaseq ataallugu suli qaangiutinngitsoq.

Suliamut atatillugu nalunaarusiat suliarineqarsimasut tunngavigalugit, pingaartumillu nakorsat eqqartuussinermi siunersiortagaasartut oqaaseqaasiaat 18. Marts 2019-imik ulluligaq

malillugu, tunngavigineqartariaqarpoq U suli inuit allat inuunerannut peqqissusaannut imaluunniit kiffaanngissuseqarnerannut ulorianaateqarmat.

Taamatuttaa q suliami paasissutissat naapertorlugit tunngavigineqartariaqarluni, Pineqaatis-sinneqarsimasunut inissiisarfiup saniatigut, Kalaallit Nunaanni allanik angerlarsimaffinnik peqanngimmat isumanaatsumik sinaakkusiinissamut neqerooruteqarsinnaasunik, nakorsat oqaaseqaataat malillugit pisarialittut isigineqartariaqartumik. Taamaattumik eqqartuussisuuneqarfik isumaqarpoq immikkut isumagisassanngortinneqarneq pisariaqartoq taamatut navianaateqarnera pinaveersimatinniarlugu.

Taamaalilluni eqqartuussisuuneqarfiup aalajangerpaa Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaa 18. oktober 1991-imeersup atuutitiinnarneqarnissaa.

U-p ukiui peqqussusaalu isiginiarneqarlutik Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia isumaqarpoq, kommunimi oqartussat suleqatigalugit iperagaanissamut piareersarneqarneq aallarnisalerneqartariaqartoq U-p inuttut ikorfartorneqarnissaanut aamma paaqqutarineqalernissaanut pisariaqartitsinera pissutigalugu. Ajornanngiffia naapertorlugit ulluunerani neqeroorfigineqartariaqarpoq periarfissinneqarluni paaqqutarineqartariallit najugaqarfiini kommunip ingerlataaniittalernissaa.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaa ulloq 22. oktober 1991 atuutitiinnarneqarpoq.

Suliami aningaasartuutit naalagaaffiup karsianit akilerneqassapput.

***

Den 3. juni 2019 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 196/18

(Sermersooq Kredsrets sagl.nr.

KS-SER-904-2018)

Anklagemyndigheden

(J.nr. 5505-A7A00-00001-90)

mod

T

Født den [...] 1946

afsagt

B E S L U T N I N G:

Kredsrettens beslutning

Sermersooq Kredsret afsagde den 23. oktober 2018 beslutning om, at T skal løslades på prøve med en prøvetid på 3 år. I prøvetiden skal T efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse tage ophold i en dertil egnet institution.

Påstande

Kredsrettens afgørelse er kæret til landsretten af anklagemyndigheden med påstand om, at Grønlands Landsrets dom af 18. oktober 1991 opretholdes.

T har nedlagt påstand om, at han løslades, subsidiært at han prøveløslades på nærmere vilkår, der fastsættes af retten.

Domsmænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende sagsfremstilling

Ved Godthåb Kredsrets dom af 30. september 1991 blev T blandt andet dømt for manddrab begået natten mellem den 26. og 27. april 1991. Dommen blev stadfæstet ved Grønlands Landsret dom af 18. oktober 1991. Af kredsrettens dom fremgår blandt andet, at T tidligere var dømt for manddrab ved Godthåb Kredsrets dom af 30. marts 1976 og ved Nanortalik Kredsrets dom af 1. februar 1980, hvor han blev idømt anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt under Kriminalforsorgen i Danmark. Han blev prøveløsladt med tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år den 12. juli 1990.

Det fremgår af udtalelse af 18. marts 2019 fra Retslægerådet blandt andet:

”...

T har gentagne gange forøvet drab under svær indflydelse af alkohol. Han blev ved Nuuk Kredsrets dom af 30.09.1991 idømt anbringelse på ubestemt tid i en psykiatrisk ledet anstalt

under Kriminalforsorgen i Danmark. Denne dom blev af Grønlands Landsret stadfæstet den 18.10.1991. T har siden været anbragt på Herstedvester Fængsel i Danmark og blev i 2010 administrativt overført til videre anbringelse i Anstalten for Domfældte i Ilulissat. Siden 2012 har T været anbragt i Anstalten for Domfældte i Nuuk efter at have udtalt dødstrusler mod anstaltslederen i Ilulissat.

T har ved interview fortsat ikke forståelse for, hvorfor han bør være fuldstændigt afholdende. Dertil kommer, at han også har fået konstateret begyndende Alzheimers demens, som medfører stor glemsomhed og begyndende urenlighed. Det vurderes, at T fortsat vil frembyde stor risiko for vold i situationer, hvor han er uden for rammer eller tilsyn. Denne risiko stiger yderligere, hvis han recidiverer i alkoholmisbrug. Dette kan muligvis forværres af den dementielle udvikling, som T er inde i på grund af svækket impuls kontrol. Man kan derfor ikke pege på en anbringelse uden for en lukket anstalt.

På den baggrund vurderer Retslægerådet, at den idømte foranstaltning af hensyn til risikoen for recidiv til lige artet kriminalitet er påkrævet, og Retslægerådet skal støtte den af overlægen foreslåede opretholdelse af dommen.

...”

Anklagemyndigheden har ved brev af 22. marts 2019 kontaktet Sermersooq Kommune og anmodet om en udtalelse om, hvorvidt kommunen kan have T boende på en institution, herunder plejehjemmet Ippiarsuk eller alderdomshjemmet i Nuuk. Sammen med brevet modtog kommunen et sæt opdaterede doms- og erklæringsmapper. Kommunen blev i henvendelsen anmodet om at forholde sig til de sikkerhedsmæssige overvejelser, og om den pågældende institution i givet fald kan være T behjælpelig med personlig pleje.

Af udtalelse fra Kommuneqarfik Sermersooq af 2. maj 2019 fremgår blandt andet:

”...

Af Retslægerådet erklæring, dateret den 19. marts 2019, j.nr. 19-312-00037/MIC, fremgår det, at T vurderes fortsat at frembyde en stor risiko for vold i situationer, hvor han er uden for rammer eller tilsyn, en risiko som stiger ved recidiv til alkoholmisbrug. Risikoen anses endvidere for øget i forbindelse med en aktuel demensudvikling, som indebærer svækket impuls kontrol. Retslægerådet kan på den baggrund ikke anbefale en anbringelse uden for en lukket anstalt.

Ældreinstitutionerne i Nuuk vil ikke kunne optage T, da ingen af ældreinstitutionerne har strukturer, rammer og personale, som kan sikre en dagligdag med et sikkerhedsniveau, som er analogt til en lukket anstalt. Selvom en ældreinstitution nok kunne være domfældte behjælpelig med personlig pleje ville det ikke være ansvarligt af kommunen at forsøge at tage imod T grundet sikkerhedsmæssige hensyn.

...”

Forklaringer

T har supplerende forklaret, at det går godt for ham i dag. De andre i anstalten gør noget godt for ham. De er venlige. Han har også et godt forhold til personalet. Han har ikke udgange, fordi han ikke vil have ledsager med. Han vil gerne vise, at han kan styre sig selv. Han ryger ikke hash længere, og han er holdt op med at tænke på alkohol. Han modtager ikke behandling mod misbrug af alkohol. Det er anstalten, der har stoppet behandlingen. Han deltager ikke i AA møder, fordi personalet kommer forbi under møderne, selv om man må ikke forstyrres under disse møder. Der plejer at være 2 anstaltsbetjente med, når han er på udgang. Han ved ikke, om der er andre i anstalten, der har haft udgang med 1 ledsager. Han erkender, at han er alkoholmisbruger, og at det vigtigt, at han holder sig fra alkohol. Også fordi hans hjerte bliver dårligere og dårligere. Han vil holde sig helt væk fra alkohol, hvis han løslades. Han er villig til at tage antabusbehandling resten af sit liv, hvis det bestemmes som vilkår for prøveløsladelse. Han er også villig til at møde til AA møder resten af sit liv, hvis han prøveløslades. Han er villig til at deltage i behandling mod misbrug af hash. Han er arbejdsløs i anstalten, fordi køkkenet er lukket. Han er blevet for svag til at være gangmand. Han kan godt selv tage sig af sin personlige hygiejne, rengøring af lejlighed, indkøb m.v., hvis han får sin egen lejlighed. Hans familie er flyttet til Atammik. Han har flere venner i Nuuk, som han har lært at kende i anstalten. Han vil ikke lukke nogen venner ind i sin lejlighed, hvis de har alkohol med.

Landsrettens begrundelse og resultat:

T afsoner sin tredje dom for drab. Det drab, som denne sag vedrører blev begået mindre end 1 år efter, at han blev prøveløsladt fra en tidsbestemt anbringelse i Herstedvester Fængsel.

På baggrund af de erklæringer, der er udarbejdet til sagen, herunder navnlig retslægerådets udtalelse af 18. marts 2019, må det lægges til grund, at T fortsat frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Efter sagens oplysninger må det endvidere lægges til grund, at der ikke er andre institutioner i Grønland end Anstalten for Domfældte, der kan tilbyde de rammer og den sikkerhed, der

efter de lægelige udtalelser må anses for nødvendige. Landsretten finder derfor, at forvaring er nødvendig for at forebygge denne fare.

Herefter besluttede landsretten at opretholde Grønlands Landsrets dom af 18. oktober 1991.

Henset til Ts alder og helbred finder landsretten, at der i samarbejde med de kommunale myndigheder bør iværksættes et udslusningsforløb, der kan tilgodese T behov for personlig støtte og pleje. I så vidt omfang som det er muligt, bør han i dagtimerne tilbydes mulighed for ophold på en af kommunens institutioner for plejekrævende personer.

THI KENDES FOR RET:

Grønlands Landsrets dom af 22. oktober 1991 opretholdes.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Kirsten Thomassen